

Biznes layihələrinin hazırlanması xüsusiyyətləri

Babək Hüsüyev

Mingəçevir Dövlət Universiteti

Biznes və menecment kafedrasının müəllimi

Beynəlxalq əmək təşkilatının biznes plan təlimçisi

1. Məqsəd və ideyanın dəqiq müəyyənləşdirilməsi

Biznes layihəsinin hazırlanmasında ilk addım ideyanın və layihənin məqsədinin müəyyən olunmasıdır.

Bu mərhələdə cavablandırılmalı əsas suallar:

Layihə hansı problemi həll edir?

Hədəf auditoriya kimdir?

Layihənin iqtisadi, sosial və ya texnoloji faydası nədir?

2. Bazar araşdırması və rəqabət təhlili

Uğurlu layihə üçün mütləq bazar təhlili aparılmalıdır:

- ▶ Tələb və təklif balansı
- ▶ Rəqiblər və onların güclü/zəif tərəfləri
- ▶ Müştəri ehtiyac və davranışları
- ▶ SWOT təhlili (Strengths, Weaknesses, Opportunities, Threats) aparılması məqsədəuyğundur.

3. Maliyyə planlaşdırması

Biznes layihəsinin maliyyə təminatı və iqtisadi səmərəliliyi ətraflı planlaşdırılmalıdır:

- ▶ Başlanğıc kapital ehtiyacı
- ▶ Gəlir və xərc proqnozları
- ▶ İnvestor və ya kredit imkanları
- ▶ Rentabellik və özünü ödəmə müddəti

4. Resursların və komandanın formalaşdırılması

- ▶ İnsan resursları, texniki avadanlıqlar, texnologiya və digər maddi resurslar müəyyən edilməlidir.
- ▶ Komandanın bacarıqları və layihənin idarəetmə strukturu önəmlidir

5. Hüquqi və normativ tələblərə uyğunluq

- ▶ Lisenziyalar, icazələr, vergi və hüquqi status məsələləri nəzərə alınmalıdır
- ▶ Layihə yerli qanunvericiliyə və normativ sənədlərə uyğun şəkildə hazırlanmalıdır

6. Risklərin qiymətləndirilməsi və idarə olunması

Layihənin icrası zamanı qarşılaşa biləcək risklər müəyyən edilməli və onların qarşısını alma mexanizmləri hazırlanmalıdır.

- ▶ Maliyyə riski
- ▶ Texniki risklər
- ▶ Bazar və reputasiya riskləri

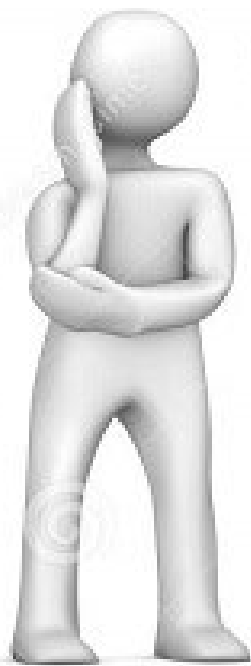
7. İcra və monitoring planı

- ▶ Layihənin mərhələli şəkildə icrasını göstərən zaman planı hazırlanmalıdır (Gantt cədvəli kimi).
- ▶ Monitoring və qiymətləndirmə mexanizmləri (KPI – əsas performans göstəriciləri) müəyyən edilməlidir.

8. Layihənin təqdimatı (pitch deck)

İnvestorlara və ya tərəfdaşlara layihənin qısa, aydın və vizual şəkildə təqdim olunması üçün təqdimat paketi hazırlanmalıdır:

- ▶ Problemin təsviri
- ▶ Həll yolu
- ▶ Biznes modeli
- ▶ Maliyyə göstəriciləri və komandası

Diqqətiniz üçün təşəkkürlər !